

Zlatan Čolaković (1955 – 2008)

U TRENUTKU kad je ovaj broj trebao poći u tisak pristigla nam je gotovo nevjerovatna vijest:

u Bostonu je, u svojoj 53. godini, srčanom udaru podlegao naš dragi prijatelj, kolega i vjerni suradnik Zlatan Čolaković.

Svoje je životne težnje počeo oblikovati u zagrebačkoj Klasičnoj gimnaziji, a potom na studiju komparativne književnosti i filozofije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Na tom je fakultetu magistrirao i doktorirao (1984.), da bi se netom nakon toga uputio, prvo kao Fulbrightov stipendist, a potom kao znanstvenik i istraživač u Sjedinjene Američke Države i Kanadu.

Svoj interes za antičko nasljeđe oblikovao je, dakle, od školskih dana, pa će i njegov postdiplomski studij biti usmjeren na to područje. U to vrijeme, kao mladog komparatista i filozofa, zanimala ga je struktura grčkih tragedija u prostoru Aristotelovih promišljanja. Dolaskom pak na Harvard po prvi se put susreo s predmetom koji će postati njegovom sudbinom: izuzetnom ostavštinom Milmana Parryja pohranjenom u Harvardskoj biblioteci. U tom će se trenutku znanstvenik okrenut teoriji pretvoriti u istraživača: susreo se s arhivom koji mu je mnogo toga govorio, možda – kao izvornom govorniku – i više no ostalim istraživačima tog bogatog vrela suvremenih homeroloških spoznaja.

Nasljeđe Milmana Parryja – koji je, za razliku od skolastičkih nadmudrivanja nazvanih Homerskim pitanjem, zasukao rukave i krenuo u potragu za još živom praksom epskog pjevanja, pa je na prostoru Sandžaka, istočne Hercegovine i sjeverne Crne Gore pronašao brojne pjevače bošnjačkog epskog korpusa koji su, poput Homera, još uvijek na sajmovima i u drugim javnim i privatnim prigodama »pjevali priče«. Marljivim radom na terenu Parry je skupio impozantnu zbirku tekstova tih usmenih pjevača koje je u početku zapisivao, a potom i tonski snimao. I Parryjev je istraživački napor presjekla nenadana smrt, te je golema građa nakon njega, pod uredničkom palicom A. B. Lorda, tek djelomice obznanjena. Čolakoviću je palo u zadatak da upravo na tom području počne stvarati svoje životno djelo, što objavljivanjem još neobjavljenih tekstova, što kolacioniranjem i emendiranjem dotadašnjeg rada, a napokon i vlastitim koracima u svijet homerskih pjevača.

Djelo koje je Zlatan Čolaković stvorio na tom području – djelo koje je tako naglo ostalo bez svoga tvorca – doista je značajno i u svjetskim razmjerima.

Zlatana Čolakovića pak sjećat ćemo se u časopisu LATINA ET GRAECA kao vjernog prijatelja i suradnika: od njegovih prvih znanstvenih koraka prije dvadesetak godina, pa sve do prošlog broja u kojem je sudjelovao svojim recentnim radovima.

No bio nam je i prijatelj, uvijek zainteresiran za projekt LATINA ET GRAECA, jedan od onih dobrih duhova koji nas potiču da unatoč preprekama ustrajemo na putu.

Takvog ćemo ga i pamtiti tužni da se još jedan život, koji je imao još toliko toga reći, ugasio zauvijek.

Zlatko Šešelj